

**UCHWAŁA NR 543/2025
KRAJOWEGO ZARZĄDU PZD
z dnia 20 listopada 2025 r.**

***w sprawie przyjęcia wytycznych dla Rodzinnych Ogrodów Działkowych PZD
w sprawie sporządzania sprawozdań finansowych ROD za lata 2025 -2029***

Krajowy Zarząd Polskiego Związku Działkowców działając na podstawie § 149 ust.2 pkt 6 Statutu PZD postanawia:

§ 1

Przyjąć Wytyczne w sprawie sporządzania sprawozdań finansowych rodzinnych ogrodów działkowych za lata 2025 – 2029 r. stanowiące załącznik do niniejszej uchwały wraz z załącznikami.

§ 2

Zobowiązać wszystkie rodzinne ogrody działkowe do sporządzenia sprawozdań finansowych, zgodnie z przyjętymi wytycznymi, Zakładowym Planem Kont PZD oraz ustawą o rachunkowości, które stanowią o konieczności sporządzenia sprawozdań finansowych na dzień kończący każdy rok obrotowy.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

SKARBNIK

/-/ Piotr Gadzikowski

PREZES

/-/ Eugeniusz Kondracki

WYTYCZNE NA LATA 2025-2029 W SPRAWIE SPORZĄDZANIA ROCZNYCH SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH RODZINNYCH OGRODÓW DZIAŁKOWYCH

WSTĘP

Wszystkie jednostki PZD w tym Rodzinne Ogrody Działkowe zobowiązane są do sporządzania sprawozdań finansowych za dany rok.

Rodzinne Ogrody Działkowe zgodnie z zapisami § 65 pkt 3 Statutu PZD oraz zgodnie z Zasadami Rachunkowości i Zakładowym Planie Kont PZD, oraz niniejszymi wytycznymi zobowiązane są do sporządzenia poprawnie i terminowo sprawozdania finansowego za każdy rok.

Sprawozdania finansowe ROD – winny być sporządzone w oparciu o prawidłowo prowadzoną ewidencję księgową na podstawie dokumentów źródłowych spełniających wymogi zapisane w „Systemie Ochrony Danych Finansowych w Jednostkach PZD” (Uchwała nr 154/2020 KZ z 8 marca 2020 r.) i Ustawie o Rachunkowości oraz zgodnie z niniejszymi Wytycznymi.

Sprawozdania finansowe winny być sporządzone w programie DGCS PZD System przez księgową z Ośrodka Finansowo-Księgowego dla ROD w PZD.

Księgowe OFK posiadające odpowiednie przygotowanie zawodowe zgodnie z zawartym porozumieniem z Zarządem ROD prowadzą pełną ewidencję księgową oraz sporządzają sprawozdania finansowe w programie komputerowym DGCS PZD System obowiązującym w PZD.

Warunkowo Zarządy ROD, które jeszcze do końca 2025 r. nie przekazały prowadzenia księgowości do OFK i samodzielnie prowadzą ewidencję księgową w programie DGCS PZD System mają możliwość generowania sprawozdań z tego programu na aktualnie obowiązujących drukach, wchodząc w zakładkę „sprawozdania finansowe”.

Wszystkie Zarządy ROD, zobowiązane są do sporządzenia sprawozdania finansowego za każdy rok kalendarzowy zgodnie z dostarczonymi Wytycznymi na obowiązujących drukach stanowiących załącznik do niniejszych Wytycznych.

WYTYCZNE DO SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Sprawozdanie finansowe ROD za okres sprawozdawczy sporządzone zgodnie z § 65 pkt. 3 Statutu PZD składa się z:

- 1/ bilansu
- 2/ rachunku zysków i strat (sprawozdanie działalności statutowej)
- 3/ sprawozdania z Funduszu Oświatowego PZD
- 4/ sprawozdania z Funduszu Rozwoju ROD
- 5/ informacji dodatkowej

Aby prawidłowo, rzetelnie i terminowo sporządzić sprawozdanie finansowe, należy:

- w księgach rachunkowych na podstawie dokumentów źródłowych ująć wszystkie osiągnięte wpływy i wydatki dotyczące okresu sprawozdawczego, bez względu na termin ich zapłaty.
- przeanalizować wszystkie konta analityczne i syntetyczne, doprowadzić do realnych sald,
- obowiązkowo uzyskać potwierdzenia sald do wszystkich kont rozrachunkowych i sporządzić szczegółowy załącznik do należności i zobowiązań.
- w celu wykazania realnego wyniku należy zapewnić kompletność dokumentów oraz prawidłowe ujęcie przychodów i kosztów,
- po ujęciu wszystkich wymaganych dokumentów oraz uzgodnieniu sald, należy dokonać na koniec roku zamknięcia ksiąg rachunkowych tj. kont analitycznych, kont syntetycznych, zestawień obrotów i sald oraz dzienników na dzień kończący rok obrachunkowy.

Zgodnie z obowiązującym prawem wszystkie wartości wykazane w bilansie muszą być potwierdzone, dlatego też zgodnie z zasadami zawartymi w Zakładowym Planie Kont PZD wg. stanu na koniec roku należy przeprowadzić inventaryzację roczną (spis z natury).

Spisem z natury należy objąć:

- środki pieniężne w gotówce i czekach,
- środki trwałe oraz środki trwałe o niskiej wartości początkowej (wypośażenie).
- zapasy materiałów, towarów,

Jednym ze sposobów inwentaryzacji jest weryfikacja, która polega na porównaniu stanu określonego składnika aktywów wynikającego z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami księgowymi. Metodą tą inwentaryzuje się:

- grunty i środki trwałe, do których dostęp jest znacznie utrudniony,
- środki trwałe w budowie,
- środki pieniężne w drodze.

Przeprowadzenie inwentaryzacji oraz jej wyniki należy odpowiednio udokumentować na arkuszach spisowych i uzgodnić z zapisami ksiąg rachunkowych, a ujawnione różnice wyjaśnić i rozliczyć w księgach danego roku.

Prawidłowo sporządzone sprawozdanie finansowe należy organizacyjnie i dokumentacyjnie przygotować do:

- badania zgodnie z zapisami § 92 ust. 1 Statutu PZD przez Komisję Rewizyjną ROD
- zatwierdzenia zgodnie z § 65 pkt 3 Statutu PZD przez Walne Zebranie ROD

Przypominamy że:

- zgodnie z zasadami zawartymi w Zakładowym Planie Kont PZD
- zgodnie z Uchwałą nr 154/2020 Krajowego Zarządu PZD z 8 czerwca 2020 r. w sprawie przyjęcia **Systemu Ochrony Danych Finansowych w Jednostkach PZD**

- zgodnie z ustawą o rachunkowości dokumenty finansowo –księgowe tj. księgi rachunkowe, dowody księgowe, dokumenty inwentaryzacyjne i sprawozdania finansowe należy zabezpieczyć przed uszkodzeniem lub zniszczeniem, chronić przed niedozwolonymi zmianami i nieupoważnionym rozpowszechnianiem.

I. Bilans

W bilansie zgodnie z obowiązującym drukiem należy wykazać wartości poszczególnych aktywów i pasywów, wynikające z ewidencji księgowej i stanów w zestawieniu obrotów i sald na ostatni dzień roku obrachunkowego. Wszystkie wartości wykazane po stronie aktywów i pasywów muszą być potwierdzone spisem z natury lub „potwierdzeniem sald”:

Po stronie aktywów konto 010 należy wykazać:

- 1/ majątek trwały w wartości netto pomniejszony o umorzenie – konto 070.
- 2/ w wydzielonej pozycji należy wykazać:
 - grunty będące własnością PZD w wartości początkowej (wartość początkowa jest to cena nabycia powiększona o koszty związane z jego nabyciem). Grunty będące własnością stanowią środek trwały i nie podlegają amortyzacji/umorzeniu,
 - prawo użytkowania wieczystego gruntów nabyte odpłatnie na rzecz PZD w wartości netto tj. wartość początkowej – cenie nabycia pomniejszonej o odpisy umorzeniowe. Okres umorzeniowy powinien wynosić dwadzieścia lat (stawka 5% rocznie).

Posiadane przez jednostki PZD prawo nieodpłatnego użytkowania wieczystego gruntów, zgodnie z Uchwałą nr 16/III/2015 KR PZD z 1 października 2015 r. w sprawie zasad ewidencji prawa użytkowania wieczystego na potrzeby sporządzania sprawozdań finansowych przez jednostki organizacyjne PZD należy wykazać w informacji dodatkowej poprzez odesłanie do ewidencji pozabilansowej.

Do kont zespołu 2 „Należności”, należy dołączyć specyfikacje wszystkich analitycznych należności wraz z datą powstania. Każde saldo powinno być potwierdzone. Nie dopuszcza się tzw. „milczącego akceptu”, dlatego należy bezwzględnie w dokumentach zachować pisemne potwierdzenie salda z adnotacją tj. „saldo zgodne”, bądź „saldo niezgodne z powodu...”. Salda niezgodne należy przeanalizować i doprowadzić do zgodności.

Wartości zapasów towarów i materiałów wykazane na kontach zespołu 3 wykazane w bilansie winny być potwierdzone w arkuszu spisu z natury.

Środki pieniężne wykazane w aktywach bilansu muszą być potwierdzone:

- gotówka w kasie - spisem z natury
- środki finansowe w banku - pisemnym potwierdzeniem z banku (kopie wyciągu należy przekazać wraz ze sprawozdaniem do Jednostki Terenowej PZD)

Środki pieniężne w aktywach bilansu należy wykazać z podziałem na:

1. Środki pieniężne w kasie
2. Bieżący r-k bankowy i lokaty
3. Rachunek Funduszu rozwoju i lokaty

Po stronie pasywów należy między innymi wykazać:

- **Stan Funduszu statutowego – konto 800**, który jest podstawowym funduszem jednostki, ustanowionym Uchwałą nr 3/III/2015 Krajowej Rady PZD z 1 października 2015 r. z późniejszymi zmianami (Uchwała nr 3/VIII/2021 KR PZD z 06.05.2021 r.) w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania Funduszu Statutowego – konto 800,
 - **Fundusz statutowy w środkach trwałych - konto 805** jest to równowartość majątku jednostki ROD PZD sfinansowanego z Funduszu Rozwoju i innych źródeł określonych w Statucie PZD.
 - **Fundusz Rozwoju ROD – konto 810/811** funkcjonujący zgodnie z Uchwałą 11/III/2015 z 1 października 2015 r. z późniejszymi zmianami (uchwała nr 4/VIII/2021 KR PZD z 06.05.2021 r.) w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Rozwoju ROD w PZD
- Stan funduszu wykazany bilansie winien być zgodny ze stanem wykazany w wydzielonym sprawozdaniu finansowym z tego funduszu oraz zgodny ze stanem środków finansowych wykazanych w aktywach bilansu.
- **Fundusz Oświatowy – konto 851** funkcjonujący zgodnie z Uchwałą nr 6/III/2015 Krajowej Rady PZD z 01.10.2015 r. z późniejszymi uwagami (uchwała nr 5/VIII/2021 KR PZD z 06.05.2021 r.) wykazuje wpływy i wydatki tego funduszu zgodnie z w/w Uchwałą i załączonym drukiem. Stan końcowy Funduszu Oświatowego wykazany w pasywach bilansu powinien wykazywać wartość zgodną ze stanem wykazany w sprawozdaniu finansowym z Funduszu Oświatowego.
 - **niepodzielony wynik z lat ubiegłych – konto 820 (należy rozliczyć z Funduszem statutowym)**
 - **wynik finansowy – konto 860** winien być zgodny z wynikiem wykazany w rachunku zysków i strat,
 - **zobowiązania w pasywach bilansu** - winny być wykazane z podziałem:
 1. zobowiązania wobec dostawców
 2. zobowiązania publicznoprawne w tym (ZUS, US)
 3. Zobowiązania z tyt. wynagrodzeń i św. pieniężnych
 4. Pozostałe rozrachunki z prac. i aktywem PZD

5. Zobowiązania wewnątrzorganizacyjne (z działkowcami i jednostkami PZD)
6. Roszczenia sporne
7. Pozostałe zobowiązania.

Wykazane zobowiązania w bilansie winny być zgodnie z ewidencją księgową i potwierdzeniami sald.

W prawidłowo sporządzanym bilansie kwota aktywów równa się kwocie pasywów.

II. Rachunek zysków i strat zgodnie z obowiązującym drukiem stanowiącym załącznik do wytycznych)

W rachunku zysków i strat należy wykazać przychody i koszty działalności statutowej zgodnie z obowiązującym drukiem. W pozycji składka członkowska należy wykazać wpływy uzyskane zgodnie z uchwałą KR PZD r. w sprawie wysokości składki członkowskiej w PZD w danym roku.

W pozycji opłaty ogrodowe

- należy wykazać wpływy uzyskane zgodnie z Uchwałą Walnego Zebrania z przeznaczeniem na funkcjonowanie ROD zgodnie z § 159 ust.2 Statutu PZD.

Po stronie kosztów należy wykazać wszystkie poniesione koszty związane z prowadzeniem działalności statutowej ogrodu z podziałem na:

- koszty posiedzeń statutowych,
- koszty narad, odpraw, kursokonferencji
- koszty działania aktywu razem (w części opisowej podać z podziałem na nagrody i świadczenia)
- koszty konkursów, wystaw i prop. działalności PZD
- koszty działalności socjalnej i oświatowej
- pozostałe koszty statutowe (w części opisowej podać czego dotyczą)

Koszty administracyjne/ogólne należy wykazać zgodnie z obowiązującym drukiem wg. ewidencji księgowej na kontach analitycznych do zespołu konta 550.

Przed sporządzeniem sprawozdania należy zwrócić szczególną uwagę na właściwe, zgodne z Zakładowym Planem Kont PZD zakwalifikowanie w ewidencji księgowej poszczególnych zdarzeń gospodarczych co znajdzie swoje odbicie w prawidłowo sporządzonym rachunku zysków i strat ROD.

Ustalając wynik działalności statutowej należy uwzględnić wszystkie uzyskane wpływy i wydatki.

Nadwyżka lub niedobór (wynik) na działalności statutowej po zatwierdzeniu sprawozdania finansowego należy rozliczyć z funduszem statutowym zgodnie z ZPK PZD i Uchwałą nr 5/III/2015 KR PZD w sprawie przeznaczenia wyniku finansowego z działalności statutowej w jednostkach organizacyjnych PZD.

III. Sprawozdanie finansowe z Funduszu Oświatowego PZD

Sprawozdanie to należy sporządzić zgodnie z załączonym drukiem wykazując wpływy i wydatki tego funduszu ujmowane w wydzielonej ewidencji księgowej zgodnie z **Uchwałą 6/III/2015 KR PZD z 1 października 2015 r. (z późniejszymi zmianami) sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania Funduszu Oświatowego PZD.** Prowadząc ewidencje księgową tego funduszu należy pamiętać, że jest to fundusz utworzony w celu realizacji zadań stowarzyszenia ogrodowego PZD wynikających z ustawy o rodzinnych ogrodach działkowych, polegających na propagowaniu oświaty i wiedzy ogrodniczej na rzecz działkowców.

Po stronie wpływów funduszu między innymi należy wykazać 20% uzyskanych środków z tytułu podwyższonej opłaty ogrodowej pozostających do dyspozycji ROD zgodnie z Uchwałą nr 7/III/2015 r. z 1 października 2015 r. KR PZD w sprawie podziału podwyższonej opłaty ogrodowej uiszczanej w roku nabycia praw do działki.

Po stronie wpływów należy również wykazać odsetki bankowe wyliczone procentowym udziałem od posiadanych środków w banku.

Po stronie kosztów należy wykazać wszystkie wydatki związane z wdrażaniem wiedzy ogrodniczej a w tym poprzez dostarczanie literatury fachowej, prowadzenie szkoleń ogrodniczych, konkursów z wiedzy ogrodniczej Stan Funduszu Oświatowego na koniec roku winien być zgodny ze stanem Funduszu Oświatowego wykazanym w pasywach bilansu.

IV. Sprawozdanie finansowe z Funduszu Rozwoju ROD

Sprawozdanie to należy sporządzić na podstawie wydzielonej ewidencji księgowej prowa-

dzonej zgodnie z Zakładowym Planem Kont PZD. W sprawozdaniu należy wykazać wpływy i wydatki według załączonego druku. Gospodarka środkami Funduszu Rozwoju ROD winna być zgodna z **Uchwałą nr 11/III/2015 r. KR PZD z dnia 1 października 2015 r. (z późniejszymi zmianami) w sprawie zasad funkcjonowania Funduszu Rozwoju ROD w PZD.**

Po stronie wpływów między innymi należy wykazać:

Wpływy z zewnątrz :

- środki z Funduszy Europejskich
- środki z Funduszy Krajowych
- inne wpływy (np. dotacje z budżetu terenowego, środki od członków wspierających)

Wpływy z wpłat od użytkowników działek:

- podwyższona opłata ogrodowa
- opłata ogrodowa
- inne wpływy

Wpływy z wykorzystania majątku PZD

Dotacje z jednostki nadrzędnej

Odsetki bankowe

Wykorzystanie środków z Funduszu Rozwoju w tej części sprawozdania należy wykazać wydatki z podziałem na:

- budowę nowej infrastruktury ROD
- remonty i modernizację urządzeń w ROD
- nabywanie praw do gruntów pod ROD
- inne wydatki (w części opisowej podać tytuły innych wydatków)

Stan Funduszu Rozwoju na koniec roku powinien być zgodny z saldem konta 810/811 wykazanym w pasywach bilansu.

Do każdego sprawozdania finansowego ROD wymagana jest informacja dodatkowa sporządzona przez Zarząd ROD na załączonym druku.

Sprawozdania finansowe należy sporządzić w dwóch wersjach tj. rok do roku oraz wykonanie do zatwierdzonego preliminarza finansowego.

Kompletne sprawozdanie finansowe należy odpowiednio przygotować i przedstawić do zbadania i zaopiniowania przez Komisję Rewizyjną ROD. Każde sprawozdanie finansowe zgodnie z § 93 ust. 1 statutu PZD musi być zbadane przez Komisję Rewizyjną ROD, podpisane przez osobę sporządzającą, Prezesa oraz członków Zarządu ROD i zgodnie z § 65 pkt 3 statutu PZD zatwierdzone na wniosek Komisji Rewizyjnej ROD przez Walne Zebranie ROD. ROD

sprawozdania winny być również wyłożone do wglądu członkom PZD (przed walnym zebraniem ROD) – § 61 ust. 2 Statutu PZD, a następnie przedstawione do zatwierdzenia na walnym zebraniu ROD (§ 65 ust. 3 Statutu PZD).

Kompletne sprawozdanie finansowe ROD za dany rok wraz z uchwałą Zarządu ROD przyjmującą ww. sprawozdanie oraz z protokołem Komisji Rewizyjnej ROD z jego badania, należy przesłać do właściwej Jednostki Terenowej (Okręgu PZD) w celu weryfikacji i ujęcia w zbiorczym zestawieniu. Termin przekazania ww. dokumentów do Okręgu ustalą poszczególne Jednostki Terenowe PZD. Każde sprawozdanie finansowe ROD jest częścią składową sprawozdania Związku, które zgodnie z obowiązującym prawem musi być zatwier-

dzone przez Krajową Radę PZD i przesłane do Szefa Kas.

Uchwały przywołane w niniejszych Wytycznych zostały opublikowane w Zbiorze Przepisów Związkowych PZD.

Załączniki – druki do:

- 1/ bilansu
- 2/ rachunku zysków i strat
- 3/ sprawozdania finansowego z Funduszu Oświatowego PZD
- 4/ sprawozdania finansowego z Funduszu Rozwoju ROD
- 5/ informacji dodatkowej ROD

Krajowy Zarząd PZD

Warszawa, dnia 20 listopada 2025 r.